

Reporter
Odgovorni urednik
mag. Silvester Šurla
Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev
in proizvajalcev fonogramov Slovenije

Ljubljana, 26. 4. 2012

**Zadeva: UVELJAVITEV PRAVICE DO POPRAVKA ALI ODGOVORA V SKLADU Z ZAKONOM O MEDIJIH
IN ZAKONOM O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDIJIH**

Spoštovani odgovorni urednik Reporterja mag. Silvester Šurla!

Vljudno vas prosimo, da v skladu z Zakonom o medijih in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih objavite priloženo vsebino kot prikaz nasprotnih dejstev in odgovor na članek »Plačaj davek na neumnost!«, ki ste ga objavili na 36. strani Reporterja 23. aprila 2012 in 22. aprila 2012 na spletni strani www.reporter.si pod naslovom »Izterjevalci davka na neumnost«.

V celotnem zapisu je prišlo do popolnega izmaličenja stanja na področju zaščite sorodnih pravic v Sloveniji. Pavšalizacije, nepreverjene domneve, nepoznavanje pravnega področja zaščite intelektualne lastnine doma in v svetu ter osebno žaljenje pomenijo izjemno grob napad na delo, poslanstvo in ugled celotnega Zavoda IPF in njegovih članov. Prav tako nam je izjemno žal, če avtorica zapisa ne pozna ključnih akterjev na področju varovanja intelektualne lastnine v Sloveniji, kamor se uvršča Zavod IPF.

Zapis smo prebrali z velikim obžalovanjem, saj takšnega pristopa od resnega medija, kamor smo vas uvrščali, nikakor nismo pričakovali. Prav tako se nam zdi nedoumljivo, da eden od osrednjih nacionalnih tednikov ne spoštuje osnovnih postulatov novinarskega dela, kot je naprimer preverjanje informacij. Žal nam je, da je prišlo do tako očitnega ujetja v enostranske intrige in da nismo imeli predhodne priložnosti pojasniti povsem zavajajočih dezinformacij, ki so se pojavile v zapisu.

Avtorica prispevka je zgolj na podlagi nepreverjenih govoric in domnev enostransko nanizala neresnične informacije o delovanju Zavoda IPF, zgodovini delovanja, mednarodnem sodelovanju in izvrševanju Zakona o avtorski in sorodnih pravic, ki smo ga pri svojem delu dolžni dosledno izvrševati.

V zvezi z navedenim in na podlagi 26. člena Zakona o medijih (ZMed-UPB1) zahtevamo takojšnjo objavo priloženega popravka in pričakujemo odpravo praks pisanja, ki so v nasprotju z zakonodajo in splošno veljavnimi normami ter standardi novinarskega dela in etike.

Lep pozdrav,

Gregor Štibernik, direktor Zavoda IPF

ZAVOD
IPF
Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev
in proizvajalcev fonogramov Slovenije

Prikaz nasprotnih dejstev: Zavod IPF deluje zakonito ter v dobro uporabnikov in upravičencev

V Zavodu IPF smo z osuplostjo prebrali zapis Biserke Karneža Cerjak, objavljen v Reporterju »Plačaj davek na neumnost!«, 23. aprila 2012 in 22. aprila 2012 na spletni strani www.reporter.si pod naslovom »Izterjevalci davka na neumnost«. Tako grobega napada na delo in integriteto Zavoda IPF, podlih insinuacij in neposrednega žaljenja v času svojega obstoja še nismo doživeli. Evidentno je, da je avtorica izrazito enostransko, ne bi nas vsaj poskušala kontaktirati, oblatila naše delo, člane in ustanovitelje. Poleg tega je v zapisu pokazala izrazito pomanjkanje znanj o področju zaščite intelektualne lastnine, zakonodaje, mednarodnih sporazumov in mnogih drugih informacij, ki so pomembne in nujno potrebne za razumevanje tako kompleksnega polja, kot je zaščita intelektualne lastnine.

Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije (Zavod IPF) nikakor ni javnosti neznan, kot omalovažujoče piše v članku. Je kolektivna organizacija, katere glavni cilj in dejavnost sta kolektivno uveljavljanje in zaščita pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov kot jih določa Zakon o avtorski in sorodnih pravicah - ZASP-UPB3. Zavod IPF je bil ustanovljen leta 1997, novembra leta 2000 pa je od Urada RS za intelektualno lastnino prejel dovoljenje za kolektivno uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov v Sloveniji. Torej že skoraj 15 let aktivno delamo na področju zaščite sorodnih pravic. Zavod IPF je tudi edina kolektivna organizacija v Sloveniji, ki deluje na področju zaščite sorodnih pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, zato nas toliko bolj čudi, da je avtorica med svojo pripravo na članek spregledala naše delo. Zavod IPF zastopa 2294 imetnikov pravic, med katerimi je 2019 glasbenih izvajalcev in 275 proizvajalcev fonogramov. Prek bilateralnih sporazumov pa se to število povzpne na več sto tisoč! Bilateralne pogodbe imamo sklenjene z 21 organizacijami iz 18 držav, kot vsako leto pa smo tudi letos povabili k sklenitvi sporazuma tudi vse ostale kolektivne organizacije, kar se tiče proizvajalcev fonogramov pa imajo vsi največji v Sloveniji tudi svoje zastopnike. Zavod IPF torej ni samo pomemben sokreator področja zaščite intelektualne lastnine v Sloveniji, ampak smo tudi aktivni člani vseh relevantnih mednarodnih združenj IFPI, SCAPR in AEPO-ARTIS. Celo več; direktor Zavoda IPF Gregor Štibernik je član upravnega odbora SCAPR – svetovnega združenja kolektivnih organizacij, za Evropski patentni urad je svetovalec vladam Zahodnega Balkana, predsednik Sveta Zavoda IPF Boštjan Dermol pa je aktiven član več delovnih skupin znotraj SCAPR in AEPO-ARTIS. Naša vpetost v mednarodne organizacije nam torej daje neposreden dostop do globalnih trendov zaščite sorodnih pravic in najboljših primerov dobre prakse.

Ne vemo, od kod avtorici podatki, kako in koliko se v Sloveniji predvaja glasba iz posameznih tujih držav. Če bi že želela ta podatek, bi ga lahko dobila, saj Zavod IPF pripravlja izjemno pomembno in s strani glasbenikov, medijev in splošne javnosti z odobravanjem sprejeto Lestvico največkrat predvajane glasbe na radijskih postajah. Zavod IPF torej kolektivno uveljavlja in ščiti pravice domačih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov doma in v tujini, na podlagi mednarodnih pogodb pa enako uveljavlja in ščiti tudi pravice tujih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov v Sloveniji. Vsekakor vsa navedena dejstva verificirajo našo reprezentativnost v domačem in mednarodnem prostoru, tudi napram uporabnikom glasbe, kot je RTV Slovenija. Dejstvo je, da nacionalna RTV hiša za sorodne pravice plačuje bistveno manj kot primerljive hiše v nam primerljivih državah in izjemno malo v primerjavi z drugimi stroški, kot so npr. nakupi licenčnih oddaj, delo orkestra ali nagrade zaposlenim.

Kot od nas zahteva zakonodaja, ščitimo repertoar, ko so imetniki pravic (glasbeni izvajalci ali proizvajalci fonogramov) državljani Republike Slovenije ali držav članic Evropske unije oziroma širšega Evropskega gospodarskega prostora oziroma imajo stalno prebivališče ali sedež na območju Republike Slovenije. Ko avtorica uporablja izraz »ameriški fonogrami« ima verjetno v mislih tujo glasbo, ki prihaja iz Združenih držav Amerike. Tukaj moramo opozoriti, da imajo vse največje svetovne založbe (proizvajalci fonogramov), med njimi tudi ameriške, svoje sedeže oz. podružnice tudi na območju Evrope ali v državah, podpisnicah katere od omenjenih mednarodnih pogodb ali konvencij. Zato smo v skladu z zakonodajo in mednarodnimi pogodbami tudi tem imetnikom pravic dolžni priznavati pripadajoče pravice in izplačevati ustrezna nadomestila. V

nasprotnem primeru bi zavestno kršili slovensko zakonodajo in obveznosti, ki jih je RS prevzela na podlagi sklenjenih mednarodnih pogodb, sporazumov in konvencij.

Avtorica je pokazala tudi izrazito pomanjkanje pravnih znanj, ki so ključna za presojanje področja javnega predvajanja glasbe s fonogramov, bodisi v lokalih ali pa na prireditvah. Pravica izvajalcev in proizvajalcev fonogramov do nadomestila za javno uporabo glasbe je bila priznana že leta 1961, ko so člani mednarodne skupnosti v Rimu podpisali Mednarodno konvencijo za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij. Trajalo je več kot 30 let preden je Slovenija Rimsko konvencijo sprevrnila v nacionalno zakonodajo in danes smo jo pri svojem delu dolžni spoštovati vsi, tako tisti, ki zastopamo pravice izvajalcev oz. proizvajalcev fonogramov, kot tisti, ki jo uporabljajo. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) v 1. odstavku 130. člena določa, da je uporabnik, ki priobči javnosti fonogram, dolžan plačati proizvajalcu fonograma primerno nadomestilo, izvajalci pa imajo po določilih 122. člena ZASP pravico do deleža na nadomestilu. Na podlagi Pravilnika o uporabi fonogramov in njegovega tarifnega dela Zavod IPF torej zbira nadomestila za javno uporabo fonogramov, zbrana nadomestila pa v skladu s Pravilnikom razdeljuje med upravičence do nadomestil, imetnike sorodnih pravic. Pri razdeljevanju sredstev v kar največji meri upošteva dejansko uporabo, tako da denar res dobijo tisti, katerih glasba je bila predvajana. Zadnjih nekaj mesecev potekajo pogajanja z največjimi slovenskimi organizatorji prireditev in krovnimi organizacijami, s katerimi smo tik pred podpisom Sporazuma za določitev višine nadomestila za javno priobčitev fonogramov na prireditvah. Z omenjenim sporazumom se želimo čim bolj približati obojestranskim željam in ciljem, ter s skupnimi močmi podpreti in spoštovati glasbo.

Zavod IPF zbrana sredstva, ki jih zberemo iz naslova zaščite sorodnih pravic (uporaba na radijskih in televizijskih postajah, v kabelskih sistemih, na javnih prireditvah in pri drugih oblikah javnega predvajanja – npr. obrtniki) deli transparentno in pregledno. Vsak imetnik pravic – registrirani član Zavoda IPF lahko kadarkoli od kjerkoli preko uporabniškega vmesnika Admiss vstopi na spletno stran in preveri, kolikokrat in kje se je predvajala skladba, kjer je izvajalec, in koliko nadomestila mu za to pripada. Gre za edini tovrstno transparentni sistem v Sloveniji in enega redkih v širšem evropskem prostoru. Več transparentnosti ne zagotavlja nihče. Naše delo dodano verificirajo vsakoletni pregledi s strani pooblaščenih revizorjev ter Urada za intelektualno lastnino in prepričani smo, da če bi bile ugotovljene napake, bi organi, kot so UVK, URSIL in TIRS prav gotovo ustrezno ukrepali, kar so že dokazali v primeru neke druge kolektivne organizacije.

Drži, da so ustanovitelji Zavoda IPF tudi glasbene založbe Menart Records, Dallas Records, Nika Records, Multimedia Records, Dots Records. Ustanovitelj – in to ni navedeno – pa je tudi Sindikat glasbenikov Slovenije (SGS), katerega člani so eminentni izvajalci. Pozneje so se Zavodu IPF pridružile še druge založbe in številni slovenski glasbeniki. Pri tem je treba vedeti, da so se vsi ustanovitelji Zavoda IPF, tudi fonogramski del ustanoviteljev, na podlagi ustanovnega akta z dne 14. 4. 2000 z ustanovitvijo odrekli vsem pravicam in so izenačeni z drugimi imetniki pravic, kar je jasno razvidno tudi iz dokumentacije, objavljene na spletu.

Zaradi naše proaktivnosti pri zaščiti sorodnih pravic vsako leto povečamo vsoto, ki jo naši imetniki pravic prejmejo kot nadomestilo za uporabo del. Med prejemniki sredstev so poleg glasbenih izvajalcev seveda tudi glasbene založbe, ki so ustanoviteljice Zavoda IPF, in to v obsegu, kot jim pripada glede na osnovi dejanske uporabe glasbe iz njihovega lastnega repertoarja ali iz repertoarja, ki ga zastopajo. Izplačila so transparentno navedena tudi na naši spletni strani.

Boštjan Dermol,

predsednik Sveta Zavoda IPF